

GRAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVEDČENIU

256734
(11) (B1)

(51) Int. Cl.⁴
F 16 L 55/10

(22) Prihlášené 19 12 85
(21) (PV 9492-85)

(40) Zverejnené 17 09 87

(45) Vydané 15 11 88

(75)
Autor vynálezu ASZTALOS ARPÁD, ZEMNÉ

(54) Hermetický rýchlostný záver

1

2

Riešenie sa týka hermetického rýchlostného záveru pre rýchle a spoľahlivé uzatvorenie otvoru, ktorého čelo nie je z rôznych dôvodov zarovnané, respektíve, kde nie je žiadúce narezanie závitu do otvoru alebo na vonkajší priemer.

Podstatou riešenia je, že ťahle, na ktorého hornom konci je vytvorený vonkajší závit pre maticu je uložená hviezdica a trúbka spolu s výstredníkom a rukoväťou, pričom vo výstredníku sú vytvorené tri výstredníkové drážky pre kolíky výsuvných palcov vedených v drážkach hviezdice.

Vynález rieši hermetický rýchlozáver pre rýchle uzatvorenie otvoru, ktorého čelo nie je z rôznych dôvodov zarovnané, respektíve, kde nie je žiadúce narezanie závitu do otvoru alebo na vonkajší priemer.

Doteraz známe riešenia predpokladajú obrábané čelo, ku ktorému sa priskrutkuje príruha, veko, alebo závitovým spojom a tesnením sa pripevní vedenie alebo zátku.

Ďalej existujú riešenia, ktoré sú založené na princípe zmeny tvaru tesnenia pôsobením na ne.

Uvedené nedostatky sú zmiernené hermetickým uzáverom podľa vynálezu, ktorého podstata spočíva v tom, že na tiahle, na ktorého hornom konci je vytvorený vonkajší závit pre maticu je uložená hviezdica a trúbka spolu s výstredníkom a rukoväťou, pričom vo výstredníku sú vytvorené tri výstredníkové drážky pre kolíky výsuvných palcov vedených v drážkach hviezdice.

Výhodou hermetického uzáveru podľa vynálezu je, že zabezpečuje rýchle a spoľahlivé utesnenie otvorov bez potreby, aby tieto otvory mali vytvorený závit. Je ho možné použiť najmä tam, kde pri otvore nie je čelo zarovnané.

Na pripojenom výkrese je znázornený príklad vybudovania hermetického uzáveru podľa vynálezu, kde na obr. 1 je znázornený osový rez, na obr. 2 rez A—A z obr. 1 a na obr. 3 rez B—B z obr. 1.

Hermetický rýchlozáver pozostáva z týchto hlavných častí: z taniera 12, ktorý prechádza v tiahlo 13. Na tiahle 13 je posuv-

ne uložená hviezdica 8, ktorá má vytvorené vybrania pre výsuvné palce 3. Ďalej je na tiahle 13 posuvne uložená rúrka 7 a výstredníkom 2, ktorý má vytvorené výstredníkové drážky 21 pre kolíky 4 výsuvných palcov 3, a ktorý má rukoväť 1. Na hornom konci tiahla 13 je vytvorený vonkajší závit pre maticu 5 dosadajúcu na podložku 6 a rúrku 7. Medzi tanierom 12 a hviezdou 8 je uložený tesniaci „O“ krúžok 9.

Funkcia hermetického rýchlozáveru je nasledovná: do otvoru 11 s hladkým povrchom opatreným zápichom 14 sa vloží hermetický rýchlozáver. Pootočením výstredníka 2 pomocou páky 1 dolava sa vysunú palce 3, opatrené kolíkom 4 do zápichu 14 do zápichu 14 v otvore 11, čím sa zaistí poloha rýchlozáveru. Tento sa naďalej pridržiava pákou 1 a otáčaním ryhovanej matice 5 opierajúcej sa o podložku 6 a trúbku 7, doprava sa posúva tanier 12 pomocou svojho tiala 13 hore, čím sa roztláča „O“ krúžok 9 vložený medzi tanier 12 a hviezdou 8 a tak sa zabezpečí dokonalé utesnenie otvoru 11.

Pomocou hermetického rýchlozáveru je možné pripájať na takto pripravené otvory 11 aj rôzne tlakové agregáty, pričom je zabezpečené dostatočná tesnosť spojenia.

Riešenie podľa vynálezu je vhodné najmä tam, kde je žiadúce vyhotovenie hermetického spojenia na dočasnú dobu, napríklad pri kontrole tesnosti, pričom je možné pripojiť k uzáveru aj meradlo.

PREDMET VYNÁLEZU

Hermetický rýchlozáver s tesniacim „O“ krúžkom uloženým medzi tanierom tiahla a hviezdou, vyznačujúci sa tým, že na tiahle (13), na ktorého hornom konci je vytvorený vonkajší závit pre maticu (5) je uložená hviezdica (8) a trúbka (7) spolu s vý-

stredníkom (2) a rukoväťou (1), pričom vo výstredníku (2) sú vytvorené tri výstredníkové drážky (21) pre kolíky (4) výsuvných palcov (3) vedených v drážkach (81) hviezdice (8).

